

การพัฒนาแบบแผนการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย

ณัฏฐรดา ไชยอัศรพงศ์^{1*} อุปกิต ทรวงทองกลาง² มัชฌิมา เล็งเล็ก³ รุ่งอรุณ วณิชชนะชากร⁴
ศิริภา คุ่มจั่น⁵ พัทธกษ นิสินพคุณ⁶ रेखा อรัญวงศ์⁷

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการพัฒนาแบบแผนการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 34 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยขณะจัดประสบการณ์ แล้ววิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากการทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในเด็กปฐมวัย โดยควรเน้นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ผลการพัฒนาแบบแผนการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ สาระ กระบวนการจัดประสบการณ์ และการประเมินผล ผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบแผนการสอน เด็กปฐมวัย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

² นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

³ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

⁴ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

⁵ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

⁶ อาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

⁷ อาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: dada_dydy23@hotmail.com

THE DEVELOPMENT OF EXPERIENTIAL MODEL TO ENHANCE ENGLISH FOR COMMUNICATION SKILLS FOR EARLY CHILDHOOD

Natrada Chaikaraphong^{1*} Oppakit Suangthonglang² Matchima Senglek³
Rungarun Wanichthanachakorn⁴ Sirinapa Khumjun⁵ Phithack Nilnopkoon⁶
Rekha Aranwong⁷

Abstract

The purpose of this research was to study the basics and development the Experiential Model for enhancing English communication skills for early childhood and to study the effects of the model to their achievement. The samples in this study were one class of 5-6 years old, kindergarten students of the Demonstration School of Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage. The 34 students in the second semester of the academic year 2017 were selected by purposive sampling and experimented with the experiential model. The data obtained from observing behavior while experiencing was analyzed by using Content Analysis. Consequently, the descriptive summary was reported and the English listening and speaking assessment for early childhood communication was built. Data were analyzed by means of the mean and standard deviation of the scores from the tests of One Group Pretest - Posttest Design.

The research found that teachers of an early childhood education realized the importance and needs of improving English communication skills in an early childhood. Teachers should focus on learning management by using authentic experiences. The developed model consisted of 5 components; principle, objective, content, experience process and evaluation. After the implementing the model, the experimental group had a higher average in posttest than the time they took the pretest.

Keywords : The development of teaching model, Early childhood, English for communication, Experiential Model to the emphasis on experience

¹ Doctoral student In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

² Doctoral student In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

³ Doctoral student In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

⁴ Doctoral student In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

⁵ Doctoral student In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

⁶ Doctor of Philosophy Program In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

⁷ Doctor of Philosophy Program In Curriculum and Instruction Valaya Alongkorn Rajabhat University Royal patronage

* Corresponding author, e-mail : dada_dydy23@hotmail.com

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญเนื่องจากสามารถเชื่อมโยงผู้คนจากต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม เข้าด้วยกันได้ บราวน์และลี (Brown and Lee, 2015:3) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาที่ใช้มากขึ้น ระหว่างผู้ที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ การเรียนรู้ภาษานั้นจะเกิดประสิทธิผลมากหากได้เรียนรู้ตั้งแต่ในระดับปฐมวัย โดยมีสตูราและคณะ (Masturah et. al, 2018:1) พบว่าตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัยแล้วจะเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้ากับโลกของการเล่น ดังนั้นครูจึงสามารถสอดแทรกภาษาอังกฤษเข้าไปในกระบวนการต่าง ๆ ได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว สำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยนั้น ภาษาอังกฤษถือเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนรู้พื้นฐานต่าง ๆ เพื่อเป็นการต่อยอดทางความคิดและจินตนาการของเด็ก การจำเป็นคำนั้นใช้สมองซีกซ้าย ส่วนการจำเป็นภาพและท่าทางใช้สมองซีกขวา ซึ่งสมองซีกขวาคือสมองส่วนความรู้สึก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 2 - 33) กล่าวว่าแนวการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (Brain – based Learning) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการทำงานของสมองของเด็กเฒ่ามากที่สุดเพื่อใ้การเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองตามธรรมชาติ

คณะผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น อีกทั้งเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านคำศัพท์และการสื่อสารภาษาของเด็กปฐมวัยที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตลอดจนหลักพัฒนาการเรียนรู้และหลักการจัดการเรียนการสอนแบบภาษาธรรมชาติเพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับปฐมวัย ดังนั้นจึงได้พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

พือาเจต์ (Piaget : 1970, อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2550: 48-59) เชื่อว่าคนเราทุกคนตั้งแต่เกิดมามีความพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นผู้พร้อมที่จะมีกิจกรรม หรือเริ่มกระทำก่อน (Active) และมนุษย์มีแนวโน้มพื้นฐานที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2 ชนิด คือ การจัดและรวบรวม (Organization) และการปรับตัว (Adaptation) บทบาทของภาษาในพัฒนาการเชาวน์ปัญญา วิกอทสกี (Lev Semanovick Vygotsky.1886-1934 , อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล.2550:61-64) กล่าวว่า ภาษาที่พูดกับตนเอง (Egocentric Speech) เป็นภาษาที่เด็กใช้พูดกับตนเองในช่วงอายุ 3 - 7 ปี โดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เพื่อช่วยในการคิดตัดสินใจแสดงพฤติกรรม สตัมพ์และดิวอี้ (Stumpf, 1994:383-400 and Dewey,1963:25-50 ; อ้างถึงในทศนา ขมมณี,2547 : 27) ได้เสนอแนะการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ทีเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing) ดังนั้นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยจึงควรให้นักเรียนปฏิบัติหรือลงมือโดยเชื่อมโยงกับภาษา แมคคาร์ธีย์ (McCarthy, 1972) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดจากความสัมพันธ์ของ 2 มิติ คือ การรับรู้และกระบวนการจัดกระทำข้อมูล การรับรู้มี 2 ช่องทาง คือ ผ่านทางประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและผ่านทางความคิด แมคคาร์ธีย์ ได้แบ่งผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม โดยมีจุดดีและจุดเด่นคนละแบบ ได้แบ่งไว้นั้นมีจุดดีและจุดเด่นคนละแบบ การดำเนินกิจกรรมจะตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบ วัฏจักรของการเรียนรู้เริ่มจาก การบูรณาการประสบการณ์ให้เป็นส่วนหนึ่งของตน (Integrating Experience with the Self) ส่วนที่ 2 คือการสร้างความคิดรวบยอด (Concept Formulation) ส่วนที่ 3 คือการปฏิบัติและเรียนรู้ตามลักษณะเฉพาะตัว (Practice and Personalization) ส่วนที่ 4 คือบูรณาการการประยุกต์กับประสบการณ์ของตน (Integrating Application and Experience) ผู้เรียนที่ตอบสนองการเรียนรู้ในส่วนนี้ได้ดี คือ ผู้เรียนแบบที่ 4 ผู้เรียนที่สนใจค้นพบความรู้ด้วยตนเอง สุกัญญา นิ้มพันธุ์ (2552:81) ได้กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT เป็นวิธีหนึ่งที่นอกจากจะเน้นผู้เรียนเป็น

ศูนย์กลางการเรียนรู้แล้ว ยังฝึกให้นักเรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by doing) และเรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem solving) และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ควบคู่กับการสร้างผลิตภาพจากการเรียน จากการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productivity - Based Learning) พบว่า เป็นรูปแบบการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่มีให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น สร้างผลงาน สร้างผลผลิต สร้างองค์ความรู้จากการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ได้ ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2549: 41-42) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนที่นำไปสู่การสร้างผลงานไว้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมบริบทตามความจริง (Real Learning Context) ขั้นตั้งเป้าหมาย (Set Goal) เป็นขั้นตอนการเรียนรู้แบบตนเองและการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Self-Directed Learning and Co-operative Learning) ขั้นการวางแผนและดำเนินการ (Plan Working Process) ผู้เรียนแบ่งกลุ่มทำงาน ปฏิบัติการเรียนรู้ร่วมแรงรวมพลัง โดยผู้สอนกำกับดูแลให้คำแนะนำ และขั้นการติดตามและประเมินผลงาน (Follow up and Assess) สำหรับผลิตภาพ (Product) การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยควรเป็นรูปธรรมและพัฒนาไปสู่กิจรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การคิดเชิงนามธรรมต่อไป ผลิตภาพกิจรูปธรรมที่เด็กปฐมวัยสามารถสร้างได้ คือ ผังความคิดที่เชื่อมโยงภาษาอังกฤษที่เขาเข้าใจ ทิศนา ขัมมณี (2556 : 239) ได้ให้ความหมายผังความคิดว่า เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ประกอบด้วยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้น ๆ ลงไปและใช้รูปทรงเรขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกันให้ใช้รูปทรงเรขาคณิตเดียวกันล้อมกรอบคำนั้น ลากเส้นเชื่อมโยงความคิดเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายของความคิด ความรู้สึก และสร้างผังความคิดให้สมบูรณ์

ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องใช้วิธีและเทคนิคหลายวิธีและเหมาะสมกับวัย อัชเชอร์ (Asher. 1979 : 4) กล่าวว่า การสอนภาษาโดยวิธีการตอบสนองด้วยท่าทาง เทคนิคการสอนภาษาด้วย TPR - Total Physical Response คือ การสร้างความเข้าใจในภาษาพูด จะต้องได้รับการพัฒนาก่อนการพูด ความเข้าใจภาษาพูดจะได้รับการพัฒนาด้วยการที่ผู้เรียนได้แสดงท่าทาง การแสดงความเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังทดสอบได้จากการเคลื่อนไหวได้ตอบด้วยท่าทาง และไม่บังคับผู้เรียนให้พูดภาษาที่สองในขณะที่ผู้เรียนยังไม่พร้อม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย แหล่งข้อมูล ได้แก่ ครูด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน และตำรา เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในเรื่องการจัดประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษในเด็กปฐมวัย รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย และบันทึกการให้คำสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยนำบันทึกคำให้การสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป เพื่อเป็นแนวคิดพื้นฐานในการนำไปสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการสอนภาษาอังกฤษ และด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการจัดประสบการณ์ และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์

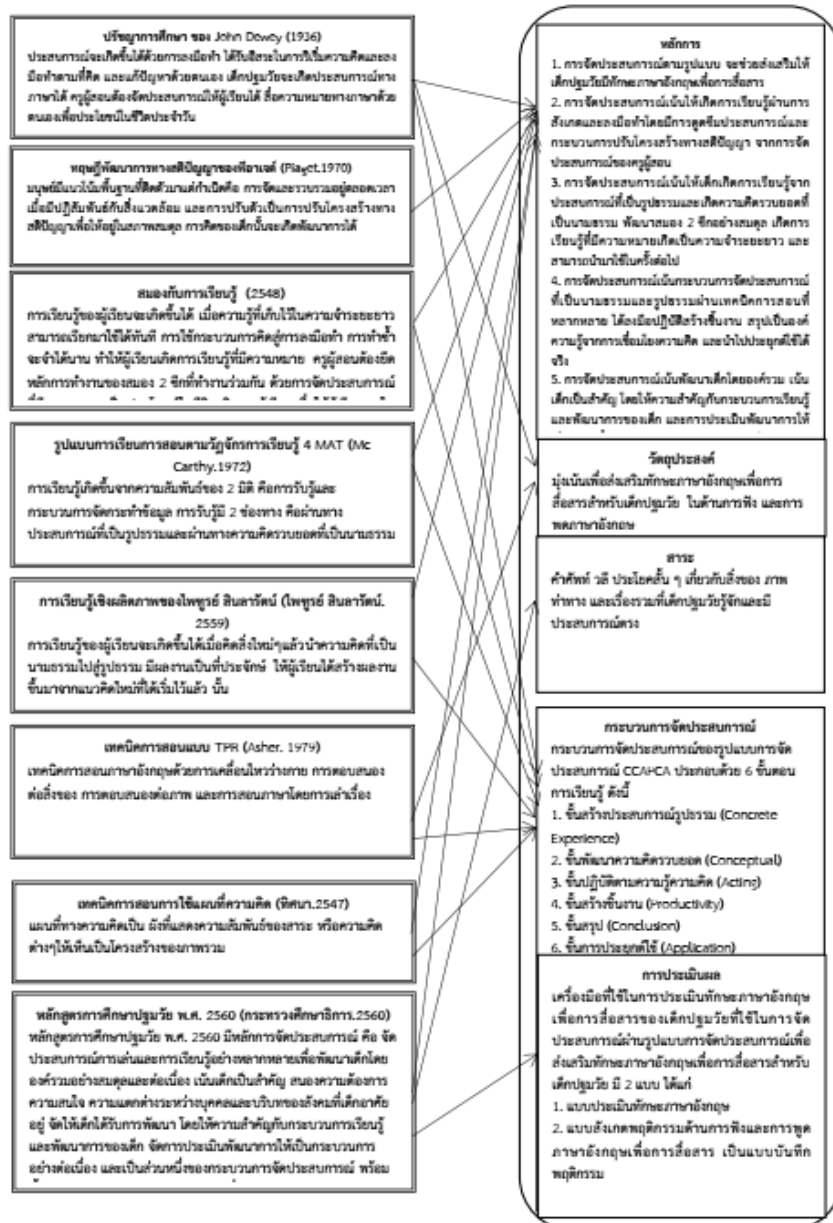
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประเมินด้านการฟังและการพูด และแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One group Pretest – Posttest Design) โดยก่อนการทดลองทำการประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย แล้วดำเนินการจัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบฯ 3 สัปดาห์ และสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังการทดลองทำการประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยแบบประเมินชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนจัดประสบการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Deviation) ของคะแนนจากการทดสอบด้วยแบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อพรรณานความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า

1.1 ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในเด็กปฐมวัย เพราะเป็นวัยที่จำเป็นในการเสริมสร้างทักษะด้านคำศัพท์และการสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาในทุกด้าน ครูควรเน้นการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยสอนการสื่อสารเป็นประโยคจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ควรมีการใช้วิธีการที่หลากหลาย จัดประสบการณ์ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ สอนแบบธรรมชาติ ใช้ประสบการณ์จริง สถานการณ์จริง ให้เด็กได้มีโอกาสดัง ฟัง พูด สัมผัส ทำท่าทาง ทดลอง เน้นการลงมือทำ ฝึกในเรื่องของการสื่อสารเพื่อบอกหรือถามความต้องการ หรือบอกสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กและผู้อื่น และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แนวคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ ปรัชญาการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT ของแมคคาธีย์ เทคนิค TPR ของอัลเซอร์ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

1.2 ผลการพัฒนารูปแบบรูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สาร 4) กระบวนการจัดประสบการณ์ 5) การประเมินผล ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ CCAPCA MODEL

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ผู้เรียน (Concrete Experience) หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติการพูด คำ วลี ประโยคสั้นๆ เรื่องที่เป็นรูปธรรมสั้นๆ เรื่องราวที่เป็นรูปธรรมสั้นๆ ควบคู่กับการแสดง

ท่าทาง หรือได้สัมผัส ภาพ หรือวัตถุสิ่งของ หรือได้ดูและฟังการเสนอเป็นเรื่องราวที่ตรงกัน ซึ่งสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว เพื่อเป็นพื้นฐานที่เชื่อมโยงกับคำ วลี ประโยค เรื่องราวใหม่ที่มุ่งสอน โดยในการปฏิบัติด้วยตนเองของผู้เรียนต้องปฏิบัติเป็นชุด ๆ เป็นระบบที่เหมาะสม และเพียงพอที่ผู้เรียนจะรับรู้ความเชื่อมโยงของสิ่งที่ปฏิบัติกับสิ่งที่พูด

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (Conceptual) หมายถึง ขั้นที่ครูเสนอแบบแผนของความรู้ที่มุ่งสอนด้วย วลี หรือประโยค โดยเสนอควบคู่กับบัตรคำ วลี ประโยค และการแสดงออก หรือการสัมผัสกับวัตถุสิ่งของ ภาพ ที่ตรงกัน ให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างเป็นแบบแผน ถูกต้อง และเพียงพอ ครูใช้เทคนิควิธีที่หลากหลายในการเสนอให้ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบแผน จนผู้เรียนสามารถฟังและพูดได้อย่างเข้าใจ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปฏิบัติตามความรู้ความคิด (Acting) หมายถึง ขั้นที่ครูเสนอ ภาพ วัตถุสิ่งของ หรือสื่อที่เป็นรูปธรรม และบัตรคำ วลี ประโยค ให้ผู้เรียนแสดงท่าทางพร้อมกับพูดวลีหรือประโยคให้ผู้เรียนทุกคนได้คิดและตัดสินใจปฏิบัติเอง มิใช่การแสดงท่าทางที่เป็นการเลียนแบบหรือทำตามแบบที่มีผู้แสดงให้ดู ผู้เรียนควรได้ปฏิบัติอย่างเพียงพอ จนผู้เรียนสามารถแสดงท่าทาง/ปฏิบัติได้ตรงกับวลีหรือประโยคได้อย่างถูกต้องทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสร้างชิ้นงาน (Productivity) หมายถึง ขั้นที่ทบทวนคำ วลี ประโยค โดยผู้เรียนได้ฟังและแสดงท่าทางร่วมกันอย่างถูกต้องตามแบบแผน ครูกำหนดให้ผู้เรียนคิดถึงวลีหรือประโยคที่เรียนแล้วคิดสร้างเป็นภาพ ซึ่งผู้เรียนสามารถสื่อเป็นภาพได้อย่างอิสระตามความสามารถของตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนสามารถสร้างภาพจำนวนมากตามที่ตนเองต้องการ ผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานโดยการวาดภาพ ต่อเติมภาพที่ตรงกับวลีหรือประโยค และสามารถพูดวลีและประโยคที่ตรงกับภาพ หรือ/และแสดงควบคู่กับบัตรคำ วลี ประโยคที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นสรุป (Conclusion) หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนนำชิ้นงานมาสร้างเป็นผังความคิด (Mind mapping) โดยเขียนเส้นเชื่อมโยงชิ้นงานกับบัตรคำ วลี ประโยคทั้งหมดได้อย่างถูกต้อง ผู้เรียนสามารถร่วมกันสร้างผังความคิด (Mind mapping) ที่ครอบคลุมคำ วลี ประโยคที่เรียน และมีความเชื่อมโยงอย่างถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์ใหม่แล้วให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้โครงสร้างภาษาที่เรียนให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่นั้น ซึ่งผู้เรียนจะต้องสามารถนำคำใหม่มาแทนจากลักษณะสำคัญของขั้นตอนการจัดประสบการณ์ข้างต้น คณะผู้วิจัยได้กำหนดชื่อว่า

CCAPCA MODEL

1.3 ผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39 และทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 พฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสามารถสื่อสารในระดับประโยคได้ทุกคน สรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ (CCAPCA MODEL) มีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับ

เด็กปฐมวัย มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สาร 4) กระบวนการจัดประสบการณ์ 5) การประเมินผล ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดประสบการณ์ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจน มีทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องมารองรับ ตลอดจนมีการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดประสบการณ์ได้อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2553 : 201-204) ที่มีแนวคิดว่า ในการพัฒนารูปแบบการสอนต้องมีการศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ มารองรับ มาเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน มีการดำเนินการสร้างและพัฒนาเป็นขั้นตอนตามแนวทางที่ได้ออกแบบไว้ แล้วจึงนำรูปแบบการสอนนั้นไปทดลองใช้และเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับศึกษาผลที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นจึงดำเนินการประเมินผลรูปแบบการสอน เพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นว่า บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด จากแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอนได้อย่างสอดคล้องกับแนวดำเนินการดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ กระบวนการในการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ได้ศึกษา หลักการ ทฤษฎี และองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอน รวมทั้งได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ทักษะทางภาษาอังกฤษ โดยประยุกต์รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT โดย Mc Carthy (1972) โดยการเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของ 2 มิติ คือการรับรู้และกระบวนการจัดกระทำข้อมูล ผ่านประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม การเรียนรู้เชิงผลิตภาพของไพทอริย์ สินลาร์ตัน (ไพทอริย์ สินลาร์ตัน : 2559) การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้เมื่อคิดสิ่งใหม่ๆแล้วนำความคิดที่เป็นนามธรรมไปสู่รูปธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เทคนิคการสอนแบบ TPR (Asher : 1979) ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กนั้น เด็กจะสามารถพูดคำใดคำหนึ่งออกมาได้ต้องผ่านประสบการณ์การฟังมาก่อน ความเข้าใจในการฟังของเด็กจะดีกว่าการพูด และทักษะการฟังยังเป็นปัจจัยสำคัญในการนำไปสู่การพัฒนาการพูด ครูจะต้องจัดประสบการณ์ผ่านท่าทาง สัญลักษณ์ นิทาน และวัตถุ แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม จนผู้เรียนพร้อมที่จะปฏิบัติด้วยตนเอง และเทคนิคการสอนการใช้แผนที่ความคิด (ทิศนา ขัมมณี : 2547) ดังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระ หรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างของภาพรวม มารับรองในการกำหนดเป็นองค์ประกอบรูปแบบการจัดประสบการณ์ 5 องค์ประกอบ คณะผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนไปตรวจสอบคุณภาพนารูปแบบการจัดประสบการณ์และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประเมินรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบ และแผนการจัดประสบการณ์ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข และสรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดประสบการณ์และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่มีคุณภาพสามารถนำไปทดลองใช้ได้

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช่

รูปแบบการสอนการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1 เด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่เรียนรู้ได้จากประสบการณ์รูปธรรม ได้ปฏิบัติการกระทำพร้อมกับการพูดคำ วลี ประโยค ทำให้เกิดการรับรู้ การจัดระบบความคิดในขั้นตอนที่ 1 อย่างมากพอ ดังที่เพียเจต์ (1970) อธิบายว่า คนเราเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมแล้วจะจัดและรวบรวมสิ่งที่รับรู้ได้ สำหรับในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด ของคำ วลี ประโยคที่มุ่งสอนเด็กปฐมวัยได้ใช้เทคนิคหลากหลายตามเทคนิค TPR ของอัชเชอร์ อัชเชอร์ (Asher, 1979) โดยปฏิบัติมีแบบแผนมากขึ้น จนผู้เรียนฟังและพูดได้อย่างเข้าใจ และสอดคล้องกับหลักการสร้างความคิดรวบยอด (Conceptual Framework) ของแมคคาธีย์ (1972) เนื่องจากการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นทักษะภาษาใหม่ที่ไม่ใช่ภาษาแม่ ในขั้นที่ 3 จึงเน้นให้เด็กปฐมวัยปฏิบัติตามความรู้ ความคิดของตนเอง เช่น การฝึกย้ำความรู้ ความคิดมีแบบแผน คือใช้สื่อหรือการปฏิบัติรูปธรรมเป็นสิ่งเร้าให้เด็กปฐมวัยตัดสินใจปฏิบัติเองซึ่งเป็นการแสดงออกตามความรู้ ความคิดของเด็กในขั้นที่ 3 นี้ เด็กปฐมวัยปฏิบัติและเรียนรู้ตามลักษณะเฉพาะตัวของเด็ก ตามแนวคิดของแมคคาธีย์ (1971) ผลผลิตจากการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นภาพวาด ต่อเติมภาพ ที่ตรงกับคำ วลี ประโยค ในขั้นที่ 4 เป็นการย้ำความเข้าใจ ความคิดรวบยอด และแสดงออกด้วยการสร้างผลงาน หรือชิ้นงานอย่างอิสระของตัวผู้เรียนแต่ละคน เช่น การปรับตัว (Adaptation) ของโครงสร้างความรู้ ตามแนวคิดของเพียเจต์ (1970) เป็นทักษะทางภาษาอังกฤษที่เด็กปฐมวัยใช้สื่อสารกับผู้อื่น ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป มุ่งสร้างการเชื่อมโยงทางภาษาให้ซับซ้อนขึ้นตามธรรมชาติของพัฒนาการทางภาษา การใช้ผังความคิดในการสรุปเหมาะสมทั้งการสื่อความหมาย และการเชื่อมโยงอย่างถูกต้อง และขั้นที่ 6 ซึ่งเป็นขั้นประยุกต์ใช้ มุ่งสะท้อนให้เห็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวเด็กปฐมวัย ที่เด็กสามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ใหม่ได้ในขอบเขตของคำ วลี ประโยคที่เรียน

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนตามรูปแบบฯ มีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร วอลเกอร์ (Walker, 1992 : 1) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการทดลองสอนภาษาอังกฤษในโครงการทราเกอร์พาร์ค ที่เรียกว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated language encounter teaching) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่จัดให้การอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะภาษาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด และการเขียน ในลักษณะสัมพันธ์หรือในลักษณะบูรณาการตามหลักการสอนเพื่อการสื่อสาร นักเรียนจะใช้บริบททางภาษาจากการอ่านเป็นปัจจัยป้อนที่มีความหมายและพัฒนาปัจจัยป้อนนั้นโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะสื่อสาร ซึ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในทักษะสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ และเกิดความคล่องตัวจนเกิดความชำนาญการใช้ภาษาถึงขั้นนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงเน้นการสอนความหมายรวมของภาษาก่อนจะสอนองค์ประกอบย่อยของภาษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

1. ครูผู้สอนที่นำรูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นไปใช้ สามารถปรับเนื้อหาให้มีความเหมาะสมการกำหนดระยะเวลาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ให้พิจารณาในเรื่องหลักสูตรของการศึกษาและความรู้ของผู้เรียน

2. ผู้ที่นำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ ควรศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดประสบการณ์ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้จริงกับผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนสามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการจัดประสบการณ์ สิ่งที่ครูต้องเตรียมก่อนการจัดประสบการณ์ รวมถึง บทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนได้ในคู่มือการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์

3. กระบวนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนควรได้มีการชี้แจงหรืออธิบายกระบวนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบฯ ทั้งกระบวนการอย่างละเอียด ก่อนที่จะเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน

4. ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง ในสถานที่จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

5. สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานทางการศึกษา ควรส่งเสริมให้นำรูปแบบการจัดประสบการณ์แบบเน้นประสบการณ์ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นไปใช้ เพื่อเป็นการขยายผลในสถานศึกษาอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะอื่น ๆ โดยมีการนำทฤษฎีแนวคิดหรือหลักการที่หลากหลายมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์ต่อไป

2. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับชั้นอื่น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **การปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. สมองกับการเรียนรู้. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ทิตินา แคมมณี. (2547). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

ทิตินา แคมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2556). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2549). **การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559). **ปรัชญาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559.). **CCPR MODEL : คู่มือการเรียนการสอนเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพในสังคมไทย**. 8 มีนาคม 2561. <http://www.dpu.ac.th/ces/download.php?filename1377578355.pdf>.
- สุกัญญา นิ่มพันธุ์. (2552). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สาระวิทยาศาสตร์ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสระแก้ว (รุ่งโรจน์ธนกุลอุปถัมภ์) จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ ปีที่ 108 ฉบับที่ 10 เดือนสิงหาคม 2552.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2550). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Asher, J.J. (1979). **Learning Another Language Through Actions : The Complete Teacher's Guide Book**. Los Gatos. California : Sky Oaks Publication.
- Brown, H. D., & Lee, H. (2015). **Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy (4th ed.)**. White Plains, NY: Pearson Education.
- Masturah, S. N., Myrnawati, M., Hartati, S., & Yetti, E. (2018). Improving English Language Ability of Children Aged 4-5 Years Old by Using Creative Dance. OKARA: **Journal Bahasa dan Sastra**, 12(1), 19-28.
- McCarthy, W. M. (1971). **The Role of the Secondary School Principals in New Jersey**. Edu.D. Dissertation Rutgers The State University of New Jersey. 12 มีนาคม 2561. <http://proquest.umi.com/pqdweb/?did=760162991&sid=9&Fmt=1&clientId=71090&RQT=309&VName=PQD>.
- McCarthy, B. (1997). **A tale of four learner: 4 MAT learning styles**. Eric Accession: NISC Discover Report, 46-51.
- Vygotsky, L. S. (2005). **Applications of Vygotsky's Theory to Education**. 16 มีนาคม 2561. <http://facultyweb.cortland.edu/andersmd/VYG/APP.HTML>.
- Walker, J. W. (1992). **Human Resource Strategy**. New York : McGraw-Hill.